

Stapje voor stapje, Samen op weg naar een inclusieve samenleving

13 april 2017

Met het verdrag voor de rechten van mensen met een beperking of chronische ziekte van de Verenigde Naties, VN verdrag Handicap, komt er een verandering in de samenleving. Voor sommigen kunnen die veranderingen niet snel genoeg gaan, want zij staan te springen om mee te kunnen doen. Voor anderen gaan de veranderingen veel te snel. De samenleving verandert voor hen te snel, waardoor zij niet met de anderen mee kunnen lopen.

De leden van het VN Panel Tynaarlo willen graag dat iedereen de kans krijgt om mee te doen. De meeste panelleden zijn naast panellid ook actief in de samenleving bezig. Naast hun eigen beperkingen zetten zij zich in om de bewustwording van het VN verdrag Handicap te vergroten. De deelnemers van het panel kunnen dit niet alleen. In hun spaarzame vrije tijd kunnen zij ook niet alles aanpakken. Bovendien houden de panelleden onderling met elkaars beperking rekening.

Met kleine stapjes komt het panel vooruit.

Met de inclusie agenda vragen zij aan u om hen in een vroeg stadium te betrekken bij uw plannen. Door al vroeg van de plannen te weten, kan het panel zich beter inleven en voorbereiden. Door meer vertrouwd te raken met de thema's, kunnen zij een beter advies geven. De leden van het panel zouden graag zien dat er meer over en weer met de gemeente-ambtenaren wordt gecommuniceerd. Waardoor het mogelijk wordt telkens met kleine stapjes vooruitgang te boeken met uw plannen.

De gemeente Tynaarlo beschrijft zich als positief kritische en lerende organisatie en is bereid tot het aangaan van experimenten om inwoners over de mogelijkheid te laten beschikken op wijk en buurtniveau hun mede vorm gegeven beleid zelf te beheren in de uitvoering ervan. (*Koers! Organisatievisie 2015-2025**).

Al enige tijd lopen een paar panelleden mee met de initiatiefgroep 'participatie'. Zij bezoeken regelmatig de vergaderingen van die groep. Dat heeft een aantal voordelen. Het panel kan in een rustig tempo vertrouwd raken met de participatie gedachte. De leden van de initiatiefgroep leren omgaan met onze beperkingen. Zij zijn daardoor beter in staat de participatie beweging vorm te geven, zodat in de toekomst iedereen mee kan doen. Voor het echter zover is, moeten zowel de initiatiefgroep als ook het VN Panel nog vele stapjes maken om dichterbij elkaar te komen.

Ook voor de gemeente ligt er een groot open terrein dat nog niet verkend is. De panelleden nodigen u uit om samen met ons het onbekende gebied te onderzoeken. Zoals eerder genoemd kunnen wij dat niet in uw tempo. Met kleine stapjes willen wij graag met u mee lopen.

Masterclass VN verdrag Handicap

Op 15 februari 2017 vond een Masterclass plaats over het VN verdrag Handicap. De avond werd bezocht door ambtenaren vanuit verschillende domeinen, raadsleden, leden van de WMO adviesraad en cliëntenraad WWB/WSW, het VN Panel, Werkgroep Senioren gemeente

Tynaarlo en W3MT. Tijdens de masterclass is een begin gemaakt met het vormen van een inclusie agenda. De lokale inclusie agenda is een suggestie van Kamerleden bij een amendement. Dit amendement verplicht van gemeenten expliciet om beleid in lijn met dit VN verdrag te brengen.

Waarom een inclusie agenda

De initiatiefgroep burgerparticipatie en het VN Panel Tynaarlo willen graag dat het werken met een inclusie agenda in Tynaarlo verder wordt opgepakt. Zo'n instrument is van belang omdat het:

1. zichtbaar maakt dat onze gemeente werkt aan de inclusieve samenleving;
2. een manier is voor het hanteerbaar maken van de naleving van het VN verdrag Handicap;
3. inzet op betrokkenheid van de inwoners van de gemeente Tynaarlo concretiseren.

Zoals u inmiddels weet heeft het VN verdrag veel dimensies. Alle facetten van het leven van de burgers zijn onderwerp van artikelen in het verdrag. Ook alle geledingen van de (lokale) samenleving hebben daarmee een rol. Dat betekent ook dat het werken aan de naleving van het verdrag veel omvattend is. Het betekent dat het aanwijzen van een eigenaar van het onderwerp eigenlijk niet goed kan, omdat er geen eigenaar is. De inclusie agenda is van iedereen.

Voorbeeld Noordenveld

Er zijn verschillende definities van een inclusie agenda voorstelbaar. De initiatiefgroep burgerparticipatie stelt voor om de interpretatie te hanteren die in de gemeente Noordenveld afgelopen voorjaar aan het papier is toevertrouwd (vertaald naar Tynaarlo en vooral als vertrekpunt, als houvast om aan de slag te gaan):

“Een lijst van onderwerpen die raken aan wat er in het VN Verdrag staat en waar je samen aan wilt werken binnen je gemeente met de mensen voor wie dat van belang is. Het is een doorlopende agenda waar gaandeweg nieuwe dingen op komen te staan en waarvan afgehandelde zaken verdwijnen.

Partners die samen aan de inclusie agenda kunnen werken zijn behalve de gemeente, de Wmo adviesraad, de Cliëntenraad WWB/WSW en daarmee verbonden werkgroepen (W3MT, WSGT), het VN Panel, lokale ondernemers- en brancheverenigingen / -overleggen -zoals die van horeca- en recreatiebedrijven- en onderwijs- en zorginstellingen binnen de gemeentegrenzen.

Alle samenwerkingspartners kunnen onderwerpen voor de inclusie agenda aandragen. Punten moeten wel een heldere verbinding met het VN verdrag / inclusie hebben of moeten daarop onderzocht worden voordat ze in behandeling worden genomen. Onderwerpen kunnen zowel beleidsmatig zijn als ook heel praktisch. Groot of klein, dat maakt niet uit.”

Opbrengst masterclass

Tijdens de Masterclass ontstond er een levendige discussie over de inclusie agenda. Daaruit haalden wij de volgende onderwerpen voor de inclusie agenda. We groepeerden de opbrengst onder artikelen uit het VN verdrag met tussen haken de verzamelde onderwerpen. Dit is het startpunt voor de inclusie agenda Tynaarlo.

1) **Betrokkenheid art.4-3 en 33-3**

- a) inregelen vroegtijdige betrokkenheid inwoners- en adviesgroepen bij plannenmakerij;
- b) n.a.v. "slecht gehoord worden" afspraken maken over communicatie en rollen (B&W, managementteam gemeente);

2) **Bewustwording art.8** (van wat "toegankelijkheid" is om mee te beginnen; actieve rol van "de Staten"= de gemeente; beeldvorming; contact met inwoners met beperking; bij de gemeente (ambtenaren), ondernemers, inwoners; bewustwordingsacties onderwijs; ontmoeting tussen werkgever en werknemer)

3) **Onderwijs art.24** (ieder kind naar elke school?, wat past (niet)?, wat is er nodig? Sociaal isolement door aparte scholen, kleinere klassen en meer leerkrachten, kinderen met beperking op de gewone school, voorlichting over inclusief onderwijs, bewustwording en acties)

4) **Toegankelijkheid art.9** (Rijksmonumenten, wat kan wel/niet?; afmaken toegankelijkheid gemeentehuis of praten over rapport VN Panel; toezicht houden; borden op stoepen; winkels; goede belijning fietspaden (voor visueel beperkten); drempels weg of lage; belijning op trappen van gemeentehuis)

NB. Het VN Panel heeft een aantal onderwerpen lopen, die zij graag aan de inclusie agenda onder het kopje "toegankelijkheid" toevoegen: Centrumplan Vries, onderzoek toegankelijkheid openbare gebouwen, wandelpad Zeijen, toegankelijkheid gemeentehuis.

5) **Politieke leven art.29** (stemrecht; stemmen met een vinkje ipv hokje kleuren; met/zonder beperking; politiek café)

6) **Gezondheid art.25** (PGB Wettelijk recht!!!)

- a) **Eigen regie art.12** (keuzevrijheid huisarts of moet ik naar de instellingsarts als ik gewoon in de wijk woon?; recht zelf beschikken over behandeling; zolang geen gevaar voor zelf/ander)
- b) **Bejegening art.5** (Kan een huisarts omgaan met patiënt met beperking?)
- c) **Werk art.27** (prima als het kan! (AH) jammer als het niet kan; solliciteren; economische .....; voorbeeldfunctie gemeente; waar wel? ->; samenwerken met andere gemeenten)

d) **Persoonlijke mobiliteit art.20** (flexibiliteit taxi's)

NB 2. Het VN Panel is / wordt betrokken bij de ontwikkeling van een nieuwe website voor de gemeente Tynaarlo. Dit onderwerp zou ze graag toevoegen aan de inclusie agenda. **Toegang tot informatie art.21.**

NB 3. Gezien de inhoud van het amendement van der Staaij / Bergkamp moeten het Wmo- en Jeugdhulpbeleid van de gemeente ook hoog op de inclusie agenda komen te staan.

Aanpak

De agendapunten zijn nog geen concrete plannen. Tijdens de masterclass zijn vooral aandachtspunten en accenten genoemd.

Meteen aan de slag

Het voorstel van de initiatiefgroep is om op basis van deze opbrengst per omgaande te starten met het "voeren van de inclusie agenda". Te beginnen met inventariseren welke deelnemers aan de uitvoering van de inclusie agenda mee willen of moeten doen per item. We gaan dan aan het werk door per onderwerp te verkennen waar het over moet gaan en wat we concreet in Tynaarlo zouden moeten doen om het verdrag op zo'n onderwerp goed na te leven. Hiervoor maken betrokkenen vervolgens een plan en vangen vervolgens aan met de uitvoering.

Buitenboordmotor

We stellen voor om dit proces in de aanlooperperiode te laten organiseren door Jeroen Veltheer uit Donderen. Hij is goed thuis in het VN verdrag en is al jaren bezig met het concreet maken van het verdrag. Hij heeft een groot netwerk van collega's die in het land met hetzelfde onderwerp bezig zijn waar we van kunnen leren. Jeroen coördineerde eerder in opdracht van maatschappelijke fondsen het experiment met de VN Panels, waarbij Tynaarlo ook is aangehaakt.

Organisatie

Dit voorstel is in kring van de initiatiefgroep burgerparticipatie ontstaan. De initiatiefgroep wil de uitvoering volgen in haar periodieke bijeenkomsten. Het VN Panel i.c. panellid Hendrik Jan Menninga is aanspreekpunt. Jeroen Veltheer voert uit. Aan de zijde van de gemeente zijn sparringpartners nodig op verschillende niveau's, de interne kwartiermakers. Gaandeweg wordt duidelijk wie dit (moeten) zijn en worden deze betrokken. Bij de start is een beleidsambtenaar met affiniteit met het onderwerp voldoende om het begin te maken.

Dekking kosten

Het VN Panel heeft over 2016 een groot deel van haar subsidie niet besteed. We stellen voor om dit budget te bestemmen voor dit voorstel, de aanlooperperiode.

Inbedding

Een vraag aan Jeroen zal ook zijn om gedurende de aanloop periode het eigenaarschap van de inclusie agenda structureel te organiseren. We willen ook dat we met buurgemeenten rond het verdrag samenwerken (ontwikkel een grotere vijver; werk samen als (Noord) Drentse gemeenten)

Evaluatie

Aan het einde van 2017 (december) bekijken we wat de voorafgaande maanden hebben gebracht en of daar perspectief voor de toekomst in zit. In september is een tussenevaluatie van belang. Ook om te bezien in hoeverre beschikbare financiële middelen toereikend zijn.

Hendrik Jan Menninga
lid VN Panel Tynaarlo

Uit naam van de initiatiefgroep burgerparticipatie